

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

Március 15.

Fiume, márcz. 15.

A napok óta borus, esős időjárás ma reggelre gyönyörű napfényes időre fordult, mintha együtt ünnepelne velünk, magyarokkal, maga az ég is. Az országos lelkesedés, amely ma édes hazánk minden városát, minden faluját, a legnagyobbtól a legkisebbig mindenütt eltölti, ahol magyar szív dobog, megnyilvánul itt, a magyarság tengerparti végvárában is. És együtt ünnepelnek velünk, a magyar hazának magyar szavú fiaival, olaszajku testvéreink is. A magyar társaskörök ma esti ünnepein nemcsak a mi édes magyar nyelvünkön, hanem a zengzetes olasz nyelven is dicsőíteni fogják kiváló férfiak a Szabadság születésnapját, Március Tizenötödikét és azokat, akik a Szabadságot vérük hullásával a hazának minden fia számára kivívták. Március 15-ike újabb megerősítése, újabb megpecsételése lesz annak a testvéri viszonyoknak, amely olaszajku polgártársainkat hozzánk, itt lakó magyarokhoz és velünk a magyar nemzethez fűzi.

Noha az ünnepek csak ma este lesznek, már a nap folyamán is lelkes hangulat észlelhető a városban. Az iskolák egyrésze szünetet tart és több intézetben és vállalatnál már dél óta szünetel a munka.

Az Adria ünnepe.

Az Adria tengerhajózási részvenytársaság tisztviselői kara, egyik erős oszlopa a magyarságnak itt Fiumében, ma szép ünneppel ülte meg Március Tizenötödikét. Az ünnepet az ellenőrző osztály kezdeményezte. A tisztviselői kar déli tizenkét órakor gyűlt össze az ellenőrző osztály termében, ahol Petőfinek babérosztorával övezett mellszobra volt fölállítva. Az ünnep a *Himnusz* elneklésével nyílt meg, azután *Grelinger* János elszavalta a *Talpra magyar-t*. *Bonyhay* Béla lelkesen szárnyaló, tartalmas ünnepi beszédet mondott, majd *Anthony* László szavalta el *Március 15.* című alkalmi költeményét. A *Szózat* elneklésével a szép ünnep véget ért s a tisztviselői kar lelkes hangulatban oszlott szét.

A Magyar Kör ünnepe.

A *Fiumei Magyar Kör* nagyszabású ünnepet rendez ma este a Fenice-szinkörben. Az ünnep egyik kimagasló pontja *Kossuth* Ferenc olasz nyelvű üzenete lesz, amelyet *Sforzina* tanár fog felolvasni. Teljes műsora az ünnepnek a következő:

1. *Rákóczi-induló*, előadja a városi zenekar egy csoportja.
2. *Szózat*, éneklé a Fiumei Magyar Daloskör és a Fiumei Magyar Kör egyesített énekkara.
3. *Talpra magyar!* Szavalja *Országk* József, a fiumei magyar kir. áll. főgimnázium VII. oszt. tanulója.
4. *Ünnepi beszéd*. Tartja *Baross* János dr., országgyűlési képviselő.

5. *As ígérlet földje*. Szimfónia Philippa tanártól, előadja a városi zenekar egy csoportja.

6. *Olasz ünnepi beszéd*. Tartja: *Zanella* Rikárd, Fiume országgyűlési képviselője.

7. *Talpra magyar!* Éneklé a Fiumei Magyar Daloskör és a Fiumei Magyar Kör egyesített énekkara.

8. *Kossuth Ferenc* üzenete, olasz nyelven, felolvassa *Sforzina* Máté tanár.

9. *Rendületlenül*, költemény Arany Jánostól. Szavalja *Fazekas* József tanító.

10. *Olasz ünnepi beszéd*. Elmondja *Waluschin* Antal.

11. *Induló*, előadja a városi zenekar egy csoportja.

12. *Himnusz*. Éneklé a Fiumei Magyar Daloskör és a Fiumei Magyar Kör egyesített énekkara.

Az ünnepély este 8 órakor kezdődik. Bemenet a szinkörbe ingyenes és a közönség tetszésétől függ, hogy mennyivel hajlandó esetleg a költségek fedezéséhez hozzájárulni.

A Máv. altiszti kör ünnepe.

A *Magyar Államvasuti Altiszi Kör* is megünnepli a mai napot. A hazafias ünnep, amely társasvacsorával lesz egybekötve, szintén ma este 8 órakor lesz a Deák-szálló nagytermében. A társasvacsorán egy teríték ára 2 korona.

Az ünnepi műsor a következő:

1. *Ünnepi beszéd*. Tartja *Molnar* Aladár tanár.
2. *Nemzeti dal*, Petőfőtől. Szavalja *Papp* János.
3. *Alkalmi beszéd*. Mondja *Kovács* Ernő dr., orsz. képviselő.
4. *Fő Petőfi*. *Lévay* Józseftől. Szavalja *Melcher* Juliska.
5. *Olasz alkalmi beszéd*. Tartja *Sirola* Ferenc tanár.
6. *Március 15-ének jelentősége*. Alkalmi beszéd. Tartja *Lorber* József.
7. *Március 15.* Alkalmi színjáték 1 felvonásban, írta: *Pásztor* József. Közreműködnek: *Melcher* Sándor, *Szabó* Gyula és *Szabó* Irén.
8. *Petőfi búcsúja a szülői háztól*. Élőkép *Munkácsy* M. festménye után.
9. *Petőfi halála*. Élőkép *Lotz* Károly rajza után.
10. *Petőfi apoteózis*. Élőkép *Zichy* Mihály rajza után.

Dalmácia és Magyarország.

Bécsből táviratozzák, hogy *Trumbich*, dalmát jogparti képviselő érdekes nyilatkozatot tett Dalmácia és Magyarország egymáshoz való viszonyáról. *Trumbich* a többi közt ezeket mondta:

A horvát kérdés birodalmi kérdéssé lett. A birodalmi politika a Balkán felé gravitál és a horvátokat természetes vonzalmuk a Kelet felé vonja. Ausztria nem egykönnyen mondana le Dalmáciáról s Magyarország Dalmácia nélkül nem is gondolhat a perszonálunióra. Ha tehát az osztrák faktoroknak sikerül Dalmáciát maguknak megnyerni és Bosznia-Hercegovinával egyesítve külön politikai csoporttá alakítani, akkor könnyen megtörténhetik, hogy

Horvátországot viszonyainak szomorú alakulása e politikai csoporthoz viszi. Ez az alakulás a független Magyarországot feneketlen zavarba sodorná, mert tehetetlen lenne: nem volna útja sem a tengerhez, sem a Balkánhoz. A mai viszonyok közt Horvátország megnyugtatása és kielégítése az első feltétele Dalmácia reinkorporációjának. *Horvátország és Dalmácia Magyarországnak legfontosabb támaszai* Ausztriával szemben.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A kormányválság.

A király budapesti utja.

Budapest, márcz. 15. Bécsben elterjedt hírek szerint a királyt, ki a jövő héten okvetlenül Budapestre jön, *Ferencz Ferdinánd trónörökös is elkíséri*. Az utazásra hír szerint már minden előkészület megtörtént.

Andrássy tanácskozásai.

Budapest, márcz. 15. *Andrássy* Gyula gróf ma délelőtt *Darányi* Ignáczal és több disszidenssel tanácskozott. Ezzel kapcsolatban ellenzéki körökben híre jár, hogy *Andrássy* gróf holnap Bécsbe utazik kihallgatásra.

A háború.

A szülő hadsereg.

Páris, márcz. 15. *Karbinból* borzasztó hírek érkeznek. Több ezer sebesültet magánházakban kellett elhelyezni, mert *nincs elég betegápoló* és egészségügyi személyzet. *Ezek mind Mukdenben maradtak*. Nincsenek gyógyító és antiszeptikus szerek. *Az állomás telistele van halottakkal, betegekkel és sebesültekkel*. Tienlingben ugyanolyan rendtelenség van. A hadsereg csapatai szétzúzódtak és úgy összekeveredtek, hogy *rendet, fegyelmet tartani lehetetlen*.

Niucsvang, márcz. 14. A japánoknak nagy gondot okoz, hogy miképp szállítsák Japánországba a sok ezer orosz foglyot. Ugy beszélik, hogy *tízret* Dalny felé fognak vinni. Másokat *Hankenovban* fognak hajóra szállítani. A háború színteréről visszatérő tisztek azt beszélik, hogy szünet nélkül kapitulálnak egyes orosz csapatok. *Az orosz katonák egyre-másra rakják le a fegyvert* és sorsukat a japánokra bizzák. A szerencsétlenek *éhesek, sebesültek, összefagyottak, betegek*. Mint-hogy a vidéken élelmiszer nincs, nem marad más választásuk, mint *vagy éhen halni, vagy megadni magukat*.

Szent-Pétervár, márcz. 15. Itt nagyon aggodnak a második hadtest hátvédje miatt, melynek parancsnoka *Horschelmann* tábornok. Azt hiszik, hogy elvágják az utját és kapitulált.

A katonai attasék.

London, márcz. 15. A harcterről jelentik, hogy az orosz hadseregnél levő *külföldi katonai attasék a japánok kezébe kerültek.* A japánok jól bánnak velük és azt hiszik, hogy nemsokára szabadon bocsátják őket.

Egy tábornok balesete.

Szent-Pétervár, márcz. 15. *Kuropalkin* táviratozza: *Mayendorf* báró tábornok e hó 10-én lováról leesett és vállcsontját törte. A tábornokot Karbinba vitték. Az orvosok azt hiszik, hogy hamarosan meggyógyul.

A kínaiak öröme.

Niucsvang, márcz. 15. A kínaiak Mukden elestét nagy örömmel ünneplik, tüzijátékokat és fáklyásmeneteket rendeznek. Az utcákon nagy néptömeg hullámszik. A város fel van lobogóva olyan zászlókkal, amelyekre japán és kínai alakok vannak festve, amint egymásnak kezét adnak.

Ujabb orosz mozgósítás.

Szent-Pétervár, márcz. 15. Czarszkoje-Szeléből érkezett hírek szerint az újabb mozgósítást négyszázezer katonára tervezik.

Az orosz forrongás.

A parasztlázadás.

Szent-Pétervár, márcz. 15. A parasztlázadás mindjobban terjed. A pópák maguk kijelentik, hogy a parasztok ma már felvilágosodottabbak és tudják, hogy ők elnyomottak és hogy a kormány a birtokosokkal tart. Ha még nem fordultak is elő vérengzések, de a fosztogatással a tanyákon, a szeszfőzőkben és a közbirtokokon sok kárt ejtettek.

Szergiusz nagyherceg birtokát kirabolták.

Szent-Pétervár, márcz. 15. *Szergiusz* nagyherceg birtokát *Dmitrovszk* mellett (Orelben) kirabolták és elpusztították. A gyári telepeket felgyújtották.

Bombaraktár Moszkvában.

Szent-Pétervár, márcz. 15. *Moszkvából* táviratozzák, hogy ott egy bombaraktárt és temérdek robbanóanyagot fedeztek fel.

London, márcz. 15. *Moszkvából* érkezett távirat azt a hirt hozza, hogy tegnap este a *Kreml* bástyáinál, a *Moszkova* partján, nagy robbanás történt.

Meszlény püspök meghalt.

Szatmár, márcz. 15. *Meszlény* Gyula, a szatmári egyházmegye püspöke, tegnap este meghalt. A népszerű agg egyházfő elhunytát harangzugás hirdeti s a középületeken gyászbogó leng. Már eddig is háromszáznál több részvételtávirat érkezett. A püspök elhunytát az udvari papság

külön táviratban tudatta a király kabinetirodájával és a Vatikánnal. Holttestét fel fogják boncolni s e célból *Pertik* Ottó egyetemi tanár érkezik ide Budapestről. Temetésén a gyászszertartást *Bubics* Zsigmond kassai és *Városvy* Gyula székesfehérvári püspökök fogják végezni. Ma délben fölbontották a püspök végrendeletét, amelylyel általános örökösévé egyházmegyéjét teszi. A szatmári jótékony intézeteknek egy millió horonánál többet hagyományoz. Utolsó kívánsága, hogy ha a koporsójára koszorút tesznek, akkor az élővirág legyen, nem pedig művirág.

Márczius 15.

Budapest, márcz. 15. A mai nemzeti ünnep alkalmából a házak fel vannak lobogóva és az összes iskolákban szünet van. A főünnep az egyetem dísztermében folyt le, hol az ifjuság matinét rendezett. Jelen volt számos függetlenségi képviselő. Az ünnepi beszédet *Ballagi* Aladár egyetemi tanár, országgyűlési képviselő mondta.

Rablóbetörés Romániából.

Déva, márcz. 15. A Petrozsény melletti határszéli havasokban egy fölfegyverezett nagy román rablóbanda betört. A havasok közt legeltető juhászokat összeköltözték és hatszáz juhot elrabolva, átmenekültek a határon. A hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak.

KÜLÖNFÉLE.

— **Személyi hir.** *Justh* Gyula, a képviselőház elnöke, aki legutóbbi bécsi útja alkalmával erősen meghűlt, mint *Budapestről* jelentik, még kissé gyöngékedik s a napokban rövidebb üdülésre Abbáziába érkezik.

— **Károly István főherceg családja Fiumében.** *Károly István* főherceg neje, *Mária Terézia* főhercegnő, gyermekeivel tegnap este Bécsből ide érkezett és az Európaszállóra szállt. A főhercegeasszony be fogja itt várni férjét, *Károly István* főherceg megérkezését, aki Genuából *Rozwenska* nevű yachtján jön ide. Ma délelőtt a fenséges asszony hosszabb látogatást tett *József* főhercegnél.

— **A városi képviselőtestület ülése.** A városi képviselőtestület pénteken, e hó 17-én délután 6 órákor *Vio* Ferencz dr. polgármester elnöklelte alatt ülést tart.

— **Opera-előadások a városi színházban.** Szombaton, e hó 18-án kezdődik a városi színházban az opera-előadások sorozata. Első sorban *Tosca* kerül színre. A próbák már javában folynak s az előjelekből ítélve, élvezetes estékre számíthat Fiume zenekedvelő közönsége.

— **Alapítványi helyek a haditengerészeti akadémiánál.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a fiumei haditengerészeti akadémiában a következő 1905/6-ik tanév kezdetén néhány egészen ingyenes vagy féldíjmentes magyar állami alapítványi, illetőleg magánalapítványi hely lesz üresedésben. A magyar állami alapítványi helyek elnyerését célzó kérvényeknek legkésőbb ez évi május hó 15-éig a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz kell beérkezniük; a magánalapítványi helyek elnyeréséért célzó folyamodványok azonban legkésőbb ez évi április hó 30-áig nyújthatók be. — A haditengerészeti akadémiában az 1905. szeptemberben kezdődő jövő tanévre

összesen harminczöt helyre hirdetnek pályázatot. Ezek nagyrésze fizetési hely. A fizetési helyekre a pályázati kérvényeket a cs. és kir. hadügyminiszterium haditengerészeti osztályához Bécsben ez évi július hó 31-éig kell benyújtani.

— **Hajók érkezése.** A hadiflotta *Pithon* nevű hajója ma Pólából kikötőnkbe érkezett. — A *Baross* Adria-hajó ma Rouenből különféle árukkal befutott kikötőnkbe.

— **Nyári menetrend a fiume-velencei és fiume-anconai hajóvonalon.** E hó 18-án lép életbe a nyári menetrend a fent említett hajóvonalakon, hetenként három-három járatral, és pedig:

A fiume-velencei vonalon: indulás Fiuméből minden kedden és szombaton este 8 óra 15 perczkor és csütörtökön reggel 7 óra 30 perczkor; Velenczéből visszajövet minden hétfőn és szerdán este 8 órákor és pénteken reggel 7 órákor.

A fiume-anconai vonalon: indulás Fiuméből minden hétfőn és pénteken este 8 óra 15 perczkor és szerdán reggel 7 óra 30 perczkor; indulás Anconából kedden és szombaton este 8 óra 30 perczkor és csütörtökön reggel 7 órákor.

Azonkívül a nyári idény alatt április hó 21-ikétől kezdve új járat létesül a fiume-velencei vonalon, indulással Fiuméből minden pénteken este 8 óra 15 perczkor és Velenczéből minden vasárnap este 8 órákor.

— **A tengeren született.** Megemlégtük lapunk tegnapi számában, hogy a kívándorlókat szállító *Pannonia* Cunard-gőzösön, amely tegnap délután érkezett New-Yorkból kikötőnkbe, utközben a tengeren egy gyermek született. Az újszülött ép, egészséges leányka. Édesanyját *Schmidt* Erzsébetnek hívják; egyike azoknak, akiket Amerikában nem engedtek partra szállni. Amint a hajó itt kikötött, az anyát gyermekével együtt a révhatóság vette gondozása alá és mindkettőjüket beszállították a városi kórházba, ahol a leggondosabb ápolásban részesülnek *Minach* révbiztos a kis leánykát — aki szerelem virága — az anyakönyvi hivatalban *Schmidt Pannonia* néven jegyeztette be.

— **Párbajvétség.** *Derecsin* Navér főrendőr-biztos tegnap indította meg *Pázmány* Jenő dr., a tengerészeti hatóság statisztikai hivatalának főnöke és *Hajnal* Dávid tanár ellen párbaj vétsége miatt a vizsgálatot. A párbaj ez évi január 30-án történt a Milczenich-féle táncsteremben. Az ellenfelek a kardot választották. *Pázmány* segédei voltak *Szutor* Zoltán és *Dunay* Zoltán tanárok, *Hajnal* segédei pedig *Kallós* Zsigmond és *Kritsa* István tanárok. Mint párbajorvosok *Blasich* dr. és *Lenas* dr. szerepeltek. A viaskodásban *Hajnal* tanár a jobbkeze c-ukáján megsebesült, mire a párbaj véget ért. Ez ügyben a tárgyalás nemsokára meglesz a helybeli törvényszék előtt.

— **A sütőmunkások mozgalma.** A sütőmunkások terjedelmes emlékiratot nyújtottak át a pékmesterek egyesületének, melyben hivatkozással az általános drágaságra és arra, hogy más iparágakban a munkások általában kedvezőbb helyzetben vannak, kérik a mestereket, hogy husz százalék fizetésjavítást adjanak és a munkaidőt napi tizenkét órától tíz órára szállítsák le. Az emlékirat másolatát megküldték az iparhatóságnak is, mely az abban elősorolt okokat teljesen méltányolja és intézkedett, hogy a péklegények és mesterek közös bizottsági tanácsra gyűljenek össze, hogy az emlékiratban előadott kívánságokat kölcsönös megállapodással eintézzék. Ez a bizottsági ülés holnap, márczius 16-án lesz az iparhatóságnál. A tanácskozáson mindkét fél kiküldöttei által fogja magát képviseltetni.

— **Hazajött meghalni.** Néhány hét előtt a budapesti keleti pályaudvaron egy munkás külsejű ember abban a pillanatban, midőn a fiumei vonatból kiszállott, rosszul lett és meghalt. A nála talált írásokból kiderült, hogy

Amerikából jött. Kiletét azonban nem tudták megállapítani. Most, három-négy héttel a temetés után, megállapították a személyazonosságát. A rendőrségen őrzött fényképéről véletlenül ráismert egy barátja, aki aztán elmondta, hogy a boldogtalann embert *Rakovicza* Józsefnek hívták és gyárimunkás volt. Négy esztendővel ezelőtt ment ki Amerikába, ahol nagyon jó sora volt. Csinos kis vagyontakarított meg magának. Két hónapja megszállotta a honvágy és hazajött. A rendőrség most a hozzátartozóit keresi, hogy átadhassa nekik a Rakoviczánál talált pénzt és irásokat.

Az agitátor. *Tommasini* Ferencz, országi illetőségű kárpitos tegnap a Kasztély lebontásánál foglalkozó munkások körül üggett és egyre biztatta őket, hogy hagyják abba a munkát és ne dolgozzanak olyan olcsó bérért. A munkafelügyelő felszólította *Tommasini*-t a távozásra, de az rájuk se hederített. Vegre egy rendőrt hívtak, aki bekísérte az izgatott embert a rendőrségre. Ott aztán az agitátort két napi elzárásra ítélték.

Öngyilkosság. Tegnapelőtt reggel a bukhar-i öbölben néhány tengerész egy holttestet vett észre a tengerben, a part közelében. Azonnal kihúzták és felismerték benne *Tomljanovics* Márton kriviputi illetőségű, 45 éves naposmest. A helyszínére jött bizottság a tényállás felvétele után a holttestet a halottasházba szállította. A további nyomozás során kiderült, hogy *Tomljanovics* nagy nyomorúságban élt. Fiumében is járt munkát keresni, majd a partvidéken bolygott, de munkára sehol sem akadt. Vegre Bukhariba ment s megunva nyomorúságos vergődését, a tenger hullámaiba temetkezett.

Álmos kocsis. *Miotto* rendőr tegnap éjjel egy óra tájban a rendőrségre kísérte *Zwickl* János 29 éves, gráci illetőségű kocsist, mert Abbáziából visszajövet 28-as számú kocsijával a Scarpa-téren a S. Einfeldi sörház előtt megállva, a bakon elaludt és lámpái sem égtek. A rendőr intésére igen durván felelt, s mindenféle szitokkal illette, miért is a rendőrség 30 órai elzárással büntette meg.

Tolvaj cselédleány. *Plesse* Paulina, a Lloyd-szálló cselédje keservesen összekuporgatott pénzt szobájában a szalmazsák alatt rejtgette. Cselédládja, *Mekche* Klára, vele egy szobában aludt s tudott a szalmazsák alá rejtett kincsről. *Mekche* Klára e hó 1-én kilépett a szolgálatból s elköltözött a Lloyd-szállóból. Helyébe új cseléd jött: *Gregorka* Janka. Noha *Mekche* Klárának semmi keresni valója sem volt a Lloydban, tegnap mégis ott járt *Gregorka* Janka, az új cselédleány találkoztatott vele a lépcsőn, s midőn megkérdezte tőle, hogy mi járásban van, *Mekche* Klára zavarba jött és kitérő választ adva, csakhamar elosont. *Gregorka* Janka az ügyet gyanusnak vélte s figyelmeztette *Plesse* Paulinát, mire együtt felsiettek első emeleti szobájukba, s nagy meglepetésükre konstataáltak, hogy *Plesse* Paulinának a szalmazsák alá rejtett kilencvenhárom koronányi megtakarított pénzeskejét s a szekrénybe rejtett tíz koronája is eltűnt. A károsult leány jelentést tett a rendőrségnek. *Loibelsberger* rendőrtisztviselő felkereste a gyanúsított *Mekche* Klárát, ki a Marsechia utcájában szolgált. A kihallgatásnál a leány tagadott, minthogy azonban minden körülmény ellene vall, a rendőrség fogva tartotta.

KÖZGAZDASÁG.

A dalmát malmok és a magyar liszt. A fiumei *Kereskedők és iparosok egyesülete* volt az első, amely fölterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez az iránt, hogy vége vessék a dalmátországi malmok visszaéléseinek, amelyek egy elavult osztrák kormányrendeletre való hivatkozással és az e rendelet követelményeinek látszólag megfelelő színleges ügyletek segítségével az általuk örölt lisztet adómentesen hozzák forgalomba, holott a Magyarországból odaszállított liszt különféle állami, tartományi és községi fogyasztási adókkal vannak megterhelve. Mint Budapestről jelentik,

most ebben az ügyben a budapesti kereskedelmi és iparkamara is fölterjesztést intézett a miniszterhez, amelyben utalással arra, hogy ez az egyenlőtlen elbánás, amely az Ausztriával fennálló vám- és kereskedelmi szövetség rendelkezéseivel is ellenkezésben van, a magyar lisztet a dalmát piacokról lassankint egészen kiszorítja, fölkeri a minisztert, hogy e vizsaszáság megszüntetéséről sürgősen gondoskodjék.

Az Unio vegyipari részvénytársaság gyárvásárlásai. A helybeli *Unio* vegyipari részvénytársaság tárgyalásokat folytat két ausztriai vegyi gyár megvétele iránt. A tárgyalások még nem fejeződtek be.

A baja-báttaszéki vasut építési tervei teljesen elkészültek és a kereskedelmi miniszterium által fölbíráltattak, úgy hogy az építésre vonatkozó pályázatot legközelebb kiírják. E vasutvonal kiépülése fontos érdeke Fiuménak is, mert közelebb hozza városunkat az Alföldhöz és az erdélyi részekhez.

Iparmozgalom Horvátországban. Horvátországban az utóbbi időben élénk iparmozgalom indult meg. A közeli *Károlyvárosban* *czernagyár* van alakulóban. *Possegán* részvénytársasági alapon *czukorgyár*at szándékoznak alapítani; a mozzalom élén *Possega* vármegye alispánja áll. *Vukováron* ez év tavaszán *kendergyár* létesül: a vállalatot *Eltz* Jakab támogatja.

Lisztkivitelünk Alán keresztül. A *Fiume-Velence-Alán* át irányuló magyar lisztexport ügyében *Schoepfer* osztrák képviselő a jövő héten interpellációt fog intézni a vasuti miniszterhez az iránt, vajjon igaz-e, hogy a magyar malmok tovább is ez uton viszik az örményeket Dél-tiro'ba és a métermázsánkint 9 koronát tevő vánot deponálják, miután biztosították a malmokat, hogy e vámot majd visszatérítik nekik.

Hajózárok Görögország és Románia között. Pireus-athéni konzulátusunk jelentése szerint egy román hajózási társulat rendszeres hajózárok életbeléptetését tervezi Románia. Konstantinápoly és Pireus között.

Kivitel Szmirnába. Egy szmirnai ügynök, aki referenciákat ad föl, magyar czukorra és rizsre óhajtana képviseléseket. Címe megtudható a m. kir. Kereskedelmi Muzetumnál Budapesten.

Uj szeszgyár Milanóban. Milanóban *Societa destilleria italiana* cég alatt egy részvénytársaság alakult négy millió líra részvénytőkével; a társulat szesz és szesz-melléktermékek gyártásával fog foglalkozni. Génuai főkonzulátusunk jelentése szerint e társulat alapítása folytán szeszbevételünk ott apadni fog.

Czellulóze-bevitel Olaszországba. Egy *torinói* szakember magyar czellulózet óhajtana Olaszországba importálni. Részletek megtudhatók a m. kir. Kereskedelmi Muzetumnál Budapesten.

Nemzetközi malomipari kongresszus. A malomiparnak az 1905-ik évben tudvalevőleg nemzetközi kongresszusa lesz Angliában. Az angol molnárok egyesülete a beérkezett bejelentések alapján közzétette a kongresszuson résztvevő malomgyesületek névsorát, amelyben mind a két magyar egyesület képviselve van. Az angol egyesület márczius 14-ére az összes egyesületek titkárait Londonba előzetes értekezletre hívta össze, amelyen megbeszéljük a kongresszus helyét és napirendjét. Az előlekekből ítélve, a kongresszus igen hasznos tervnek bizonyul és a kongresszus iránt nagy érdeklődés nyilvánul.

Nemzetközi közgazdasági konferencia. A berlini *Handelsvertragsverein* kezdeményezésére Berlinben ez év április havában nemzetközi közgazdasági értekezlet tartanak, a következő tárgysorozattal: A nemzetközi áruforgalom vámtechnikai nehézségei, különösen az áruminták s a retourárak elvámolásának kérdése; a külföldi utazók megadóztatása; a külföldi cégek által megindított

peres ügyekben követett eljárás; a szállítási díjszabások és a vámpolitikai viszony; végül a nemzetközi kereskedelmi forgalom ügyeinek megbeszélésére szolgáló, évenként összeülő kongresszus alapítása. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés a Handelsvertragsverein felhívására elhatározta, hogy a konferencián képviselteti magát.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Európa szálloda. Schreiner Armin Zágráb. — Melis Soma, Rapaport J. Budapest. — Fuchs Lajos, Pollák Lajos Bécs. — Breitner I. Monfalcone. — Singer László Belovár.

Deák szálloda. Lichtenekert és felesége Szabadka. — Zawadski R. Lemberg. — Simon Gyula és felesége Kolozsvár. — Filó János, Hauser Mór és felesége, Guszmann Károly, Urbán A. és családja, Baross János Budapest. — Zwickovics B., Gamillsberg L. Bécs.

Lloyd szálloda. Kandelka Adolf Eszék. — Szalardi Ödön, Rettinger Károly Budapest. — Kosulich Ágoston Trieszt. — Magyarosy Elek dr. Battonya. — Silles Róbert Bécs. — Reichenthal Matild Czirkvenicza.

De la Ville szálloda. Neumann Sámuel Zlatar. — Spitzer Ede Miholjaaz. — Ruszák József, Kovács Gyula, Fonyó József, Kenessey Károly dr. Budapest. — Blumenthal B. Páris. — Faborszky Sándor Bécs. — Lederer Leó Zombor. — Vidovics István Ujvidék. — Medoxovics György Lyon. — Nachad Hugó Prága.

Hungária szálloda. Stoppani L. Lugano. Jeber V. Prága. — Nickel Irma, Kondy V. Győr. — Stark A. Salzburg. — Langer Sándor Budapest. — Stadler Sándor Bécs. — Crim János dr. Bécs. — Hübner K. Spalato. — Pic H. Spalato. — Kopfmenn J. Titel. — Wanicek V. Vukovár.

Quarnero szálloda. Koch Károly, Rökendorfer Ferenc Passoni János, Köckels L., Grünreis Károly Bécs. — Dusak József, Koschatka Mária Druis. — Cornelio Károly Bari. Karban Ferencz Trieszt. — König Ignác, Güttler Antal, Blum Béla Budapest. — Zsádányi Lajos Félégyháza. — Malinosi N. Milano. — Torri Alfréd Bulgária. — Cisack Lajos Eszék. — Gessler Zsigmond Zürich.

Kikötőnk forgalma.

Érkezett:

Márczius 14-én.

Giovanna, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 1004, kapitány Iurlese, Triesztből.

Pannonia, angol lobogó alatt, tonnatartalma 6210, kapitány Potter, New-Yorkból.

Márczius 15-én.

Baross, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 1277, kapitány Bassich, Rouenből.

Indult:

Márczius 14-én.

Falernian, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1607, kapitány Broadben, Liverpoolba.

Medea, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1112, kapitány Grando, Metkovichba.

Styria, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1710, kapitány Burgstaller, Triesztbe.

Melpomene, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1852, kapitány Giurgevich, Santosba.

Maria, görög lobogó alatt, tonnatartalma 320, kapitány Linyos, Marseillebe.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság tengeri forgalma.

Érkezett:

Baross márczius 15-én Triesztbe Cadixből.

Kassa márczius 15-én Triesztbe Valenciából.

Indult:

Adria márczius 15-én Maltából Fiuméba,

Árpád márczius 15-én Fiuméből Marseilleba

Andrássy márczius 15-én Valenciából Marseilleba.

Lederer Sándor márczius 15-én Bariból Cataniába.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

De la Ville szálloda Fiume.

Márczius 1-étől bezárólag márcz. 15-éig
rendkívül szenzációs nemzetközi
VARIETÉ

művész-speczialitások, bohózat- és operett-
előadások.

Művészeti igazgató **Zitter J. Oszkár.**

A kontinens legjobb varieté-helyiségeiből szer-
ződtetett 16 elsőrendű nemzetközi artista;
többek között

a jelenkor legnagyobb vonzerője:
REGNIS FRIGYES

hegedű-humorista a berlini Apollo-színházból,
mint Asmodi-ördög uton;

FLEURETTE FLÓRA

modern előadó szubrett a bécsi Ronacherből;

HALTON TEO

hasbeszélő, elő pánoptikumával, a Fővárosi
Orfeumból;

SINGER KÁROLY

humoros előadó saját szerzeményeivel a bu-
dapesti Folies Capriceből;

Pont 9^{1/2} órakor

A FALUSI ZSIDÓ

eredeti életkép egy felvonásban.

Pont 11 órakor

A VIG CZIMBORÁK

kacagató varieté bohózat egy felvonásban.
Továbbá az egész szerződtetett nagyszerű
művész-csapat fellépte.

A legkényesebb igényeknek megfelelő szenzá-
ciós, de egyben szolid családias műsor.

Kezdeté este 8 órakor.

Minden egyéb a nagy hirdetésményekből látható.
Márczius 16-ától teljesen új műsor szenzációs
műterők fellépésével.

Használt és új bútorok

vetele és eladása az

Al buon prezzo

BUTORRAKTARBAN

Via San Vito 7. sz. földszint.

Ruha- és egyéb szekrények 13, 14 és 16 fo-
rintért adatnak el.

Egyszerű teljes szobaberendezés 88 frt.

Fényes vagy matt márvánnyal 130 "

Altdeutsh matt 150 "

Azonnali belépésre

kerestetik fiatal ember vagy leány köny-
nyebb irodai vagy raktári munkákra. A
magyar és német nyelv bírása megkíván-
tatik. Írásbeli ajánlatok a fizetési igények
megjelölésével a kiadóhivatalba cím-
zendők „L. L.” jelige alatt.

Sok pénz!

500 koronáig kereshetnek minden rangu egyé-
nek havonként, risikó nélkül mellékkereset gyá-
nánt. Bővebbet A. B. 28. alatt Annoncen Bureau
des „Merkur”-Stuttgart, Schwabstr.

Aki olcsó és jó

BUTOR

óhajt vásárolni, vegye azt az ál-
talanosan ismert és megbízható
asztalos és kárpitos

butor ezégnél

J. Kertmann & Figlio

(ezelőtt Sachs succ.)

Via Governo, - FIUME.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra
ingyen és bermentve küldünk.

Hivatalnok

ki a magyar nyelvet tökéletesen és az
olaszt jól bírja, alkalmazást talál helyben
100—120 kor. havi fizetéssel. Ajánlatok
„Megbízható” jeligével a kiadóhivatalhoz
címzendők.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja.

„Répáti”

a legjelesebb égvényes gyógysa-
ványvíz, mely kiválóan szerencsés
vegyi összetétel, rendkívül dug, fő-
leg kötött szénasz tartalma és kellemes íze folytán
ritkítja páráját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézsé-
geknel, vese és gyomorbeli
bajokban, gyuladós hólyag és köszvényes bántal-
mak és a belservedett minden betegsége ellen.

A „Répáti ásványvizet” minden czei-
tadatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelki-
ismerettel ajánljuk.

A „Répáti-víz” főraktára

Fiumében

Braun Bernát és Társa cégénél, Via Stefano 1,
Telefon 528.

KICSINYBEN KAPHATÓ:

Angelini G. Fiumara, Consorzio Cooperativo di Consumo,
Via Andrassy. — Gregori Carlo Piazza delle Erbe.

HIRDETESEK

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Cognac

Az Első Tokaji Cognac gyár ter-
méke a legkedveltebb.

Különlegességek:

Gyógy Cognac és Diabetikus Cognac.

Kapható minden finomabb ételmezési és
czukrász üzletekben.

Képviselő Fiumében:

FABICH FERDINANDO.

Minden család pénzt takarít!!!

Nemzetközi keresk. ügynökség
Budapest, Kerepesi-ut 65. szám. 1. em.

Remek 6 szem. kávékészlet minden színben csak 95 kr. 1.40 f. 1.90	Finom ajour 6 szemkávékészlet minden színben csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45	30 rőfös vég jó minőségű chifon csak f. 4.65	30 rőfös vég irlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég Gyöngy vászon csak f. 5.45	Remek 6 szem. vászon Damaszt Garnitura csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szep mintázott vászon törülköző 6 drb. csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőfös vég esodavászon csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvaszon csak f. 4.15	30 rőfös vég irlandi vászon csak f. 9.45	30 rőfös vég R. Chifon csak f. 5.40	30 rőfös vég R. R. Chifon csak f. 6.85	30 rőfös vég fehér csikos csinvat ágyhuzatra csak f. 6.85	30 rőfös vég I-ma rumburgi vászon csak f. 6.40
50 rőfös vég bőr vászon csak 8.25	30 rőfös vég csikos és koczkás I-ma kanavász csak f. 4.55	30 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 10.40	35 rőfös vég kanavász különlegeség csak f. 6.40	Remek női ing vászonból, kézi himzés-sel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női Chifon ing schweizi himzés-sel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	30 rőfös vég virágos fehér csinvat ágyhuzatra csak f. 7.40
30 rőfös vég csikos Kanavász csak f. 8.25	Remek Chifon alsó szoknyák himzés-sel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25	Remek Cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22	Remek selyem Cloth paplan minden színben csak f. 3.95	Remek Cashmir paplan minden színben csak f. 3.55	Varrás nélküli vászon lepedő 2 mtr hosszú és 1 1/2 mtr széles csak 92 kr.	Remek női háló Corseta nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56
Remek női chifon nadrág csak kr. f. 1.18 f. 1.45						Varrás nélküli remek vászon epedő 2 mtr hosszú 1 1/2 mtr széles csak f. 1.05

Nyomatott az „Unio” könyvnyomdában Fiume, (Adria-palota, Riva Szápáry).